

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΠΡΑΞΗ: ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Φορέας Υλοποίησης : Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Παραδοτέο: Π2δ1

Υπεύθυνοι παραδοτέου: Θ. Ρουσουλιώτη, Β. Παναγωτίδου

Όνομα ερευνητή/ερευνητριας: Λήδα Τριανταφυλλίδου

Φάση: Β1

Χρονοδιάγραμμα: 24/7/2015-30/9/2015

Περιεχόμενο έργου:

Κριτικός σχολιασμός, πιλοτική εφαρμογή και βελτιωτικές παρεμβάσεις στο μοντέλο διδακτικής πρότασης για το επίπεδο Α1 για παιδιά 8-12 ετών.

Ημερομηνία παράδοσης: 29/09/2015

Σχέδιο γλωσσικού μαθήματος: Περιβάλλον & Ανακύκλωση

Επίπεδο γλωσσομάθειας	Επίπεδο Α1 – Βασικός Χρήστης
Ομάδα-Στόχος	Παιδιά 8-12 ετών που μαθαίνουν την ελληνική ως δεύτερη / ξένη γλώσσα στο εξωτερικό. Ομάδα α: Γ' & Δ' δημοτικού, 8 -10 ετών Ομάδα β: Ε' & Στ' δημοτικού, 10 -12 ετών Οι δραστηριότητες που προτείνονται είναι σκόπιμο να προσαρμόζονται σε ηλικία/τάξεις των μαθητών.
Μέθοδος Διδασκαλίας	Επικοινωνιακή Προσέγγιση Δραστηριοκεντρική Μέθοδος (task-based approach)
Ενδεικτική Διάρκεια	2-4 διδακτικές ώρες
Θεματική Ενότητα Περίσταση Επικοινωνίας	Περιβάλλον: Σκουπίδια & Ανακύκλωση Συνομιλία και ανταλλαγή απόψεων για θέματα οικολογίας (σκουπίδια, ανακύκλωση)
Γενικός Εκπαιδευτικός Στόχος	Ο μαθητής πρέπει να είναι ικανός να μιλά και να ανταλλάσσει πληροφορίες για το πρόβλημα των σκουπιδιών και της ανακύκλωσης στη γειτονιά και την πόλη του.
Ειδικοί Εκπαιδευτικοί Γλωσσικοί Στόχοι	Ο μαθητής πρέπει να μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να περιγράψει προφορικά και γραπτά τη γειτονιά τους και τον δρόμο στον οποίο ζει • να περιγράψει τον δρόμο που είναι το σπίτι του και να πει τι κάνουν οι άνθρωποι με τα σκουπίδια • να περιγράψει με απλά λόγια τα προβλήματα που υπάρχουν και τις προτιμήσεις του • να προτείνει μερικές λύσεις
Γλωσσικές Δεξιότητες	Συνδυασμός δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου), Διάδραση (ανταλλαγή πληροφοριών)
Πηγές Υλικού Διδακτικό υλικό	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευασμένο περιγραφικό απλό κείμενο ή διάλογο ή απλό κείμενο/ιστορία από παιδικό βιβλίο • Εικόνες, καρτέλες, φωτογραφίες για παρουσίαση και εξάσκηση λεξιλογίου (εικονογραφημένο λεξικό) • Πίνακες για την παρουσίαση μορφοσυντακτικών φαινομένων με παραδείγματα Φύλλα εργασίας με ασκήσεις, δραστηριότητες, τραγούδια, παιχνίδια κ.ά. για προφορική και γραπτή εξάσκηση και εμπέδωση
Επιλογή Επιμέρους Στόχων	Ο μαθητής πρέπει να είναι σε θέση: <ul style="list-style-type: none"> • να αναφέρει βασικές πληροφορίες για τα σκουπίδια στη γειτονιά του και την καθαριότητα καθώς και στο ευρύτερο περιβάλλον του (χωριό-νησί-πόλη) • να περιγράψει τι κάνουν με τα σκουπίδια στην πόλη του/ στο νησί που μένει

Επιλογή Πράξεων Λόγου	<p>Πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να περιγράψει τον δρόμο του • τα σκουπίδια, τους κάδους και την καθαριότητα • να περιγράψει τι κάνουν οι εργάτες του δήμου • να περιγράψει τι του αρέσει και τι δεν του αρέσει στη γειτονιά του
Επιλογή Γλωσσικών Πραγματώσεων	<p><u>Σκουπίδια & Ανακύκλωση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Πού μένεις; - Μένω στο .. ✓ - Πώς λένε τον δρόμο σου; Σε ποια γειτονιά/περιοχή μένεις; - Μένω στην οδό.. (όνομα και αριθμό), στο... ✓ Πώς είναι η γειτονιά σου; Είναι καθαρή η βρόμικη; - Το σπίτι μου είναι σε έναν ήσυχο μικρό δρόμο. Είναι καθαρός/βρόμικος; Πώς είναι; ✓ Σου αρέσει η γειτονιά σου; - Μου αρέσει πολύ. Έχει μικρούς δρόμους και πολλά δένδρα και... Σε κάθε τετράγωνο υπάρχουν κάδοι για τα σκουπίδια και για την ανακύκλωση. ✓ Τι χρώμα είναι οι κάδοι; Τι βάζουμε στον κάθε κάδο; - Οι κάδοι για τα σκουπίδια είναι μεταλλικοί, ενώ οι κάδοι της ανακύκλωσης είναι πλαστικοί και μπλε για το αλουμίνιο και τα πλαστικά και πλαστικοί κίτρινοι για τα χαρτιά και τα χαρτόνια. ✓ Πόσο συχνά περνάει το σκουπιδιάρικο (το απορριμματοφόρο) από τη γειτονιά σου; Ξέρεις πού πάνε τα σκουπίδια; ✓ Τι μπορούμε να κάνουμε για να βγάζουμε λιγότερα σκουπίδια κάθε μέρα;
Επιλογή Λεξιλογίου	<p><u>Ανακύκλωση:</u> Σκουπίδια (απορρίμματα) και ανακύκλωση Καλάθια / Κάδοι σκουπιδιών και ανακύκλωσης, αντικείμενα που ανακυκλώνονται (μέταλλο, αλουμίνιο, γυαλί, χαρτί, πλαστικό, χαρτόνια, συσκευασίες, σακούλες). Άλλο σχετικό λεξιλόγιο: Σκουπιδιάρικο – απορριμματοφόρο (σημ. τη συγκεκριμένη λέξη μαθαίνουν τα παιδιά παίζοντας με τον μεγάλο αριθμό των συλλαβών της ή/και τεμαχίζοντας την σε μικρότερα τμήματα).</p>
Επιλογή Μορφοσυντακτικών Φαινομένων	<ul style="list-style-type: none"> • Ρήματα σε -ω: Α συζυγίας (μένω, πηγαίνω, παίζω, ξέρω, θέλω μαζεύω, πλένω, καθαρίζω, σκουπίζω, (ξε)χωρίζω, διαλέγω, γεμίζω, αδειάζω, κτλ. • Αν έχουν διδαχθεί την Α συζυγία, γίνεται επανάληψη με νέο λεξιλόγιο και διδάσκονται τα ρήματα Β' συζυγίας της 1^{ης} και 2^{ης} τάξης (B1, B2) σε -άω/-ώ, -άς και -ώ,-είς: B1: μιλάω, ρωτάω, ζητάω, απαντάω, πετάω, αγαπάω, πεινάω, διψάω, σταματάω και B2: οδηγώ, τηλεφωνώ, συμφωνώ, διαφωνώ, αργώ κ.ά. ή • Τοπικά επιρρήματα (εδώ, εκεί, μέσα, έξω, μακριά, κοντά, πάνω, κάτω + προθέσεις)
Επιλογή Δραστηριοτήτων	<p>α. ερωτήσεις & απαντήσεις: δάσκαλος προς μαθητές και μαθητές μεταξύ τους σε ζεύγη ή σε ομάδες β. απλές περιγραφές γ. ζωγραφική, κολάζ, χειροτεχνίες δ. τραγούδια και ποιήματα ε. αφήγηση ιστορίας στ. παιχνίδια ρόλων ζ. θεατρικό παιχνίδι / σενάριο</p>

Επιλογή Δραστηριοτήτων Αξιολόγησης	Δίνεται κρυπτόλεξο με το λεξιλόγιο, εικόνες να συμπληρώσουν λέξεις ή/και εικόνες για να γράψουν μια ιστορία με τη θεματολογία που έχει διδαχθεί.
Τρόπος εργασίας	Εργασία σε ζεύγη, σε ομάδες, συζήτηση με όλη την τάξη, ατομική εργασία
Διδακτικά μέσα	Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο, βιντεοπροβολέας, φύλλα εργασίας
Φύλλα εργασίας	Φύλλα με κείμενα/διαλόγους και ασκήσεις προετοιμασμένα από τον διδάσκοντα ή από εγχειρίδιο διδασκαλίας Γ2

Πορεία μαθήματος:

1^η φάση: Εισαγωγή-Αφόρμηση-Προσανατολισμός

Ο εκπαιδευτικός ξεκινά το μάθημα ρωτώντας τους μαθητές/τις μαθήτριες για τη γειτονιά ή το μέρος που μένουν τώρα (5-10 λεπτά). Οι μαθητές περιγράφουν με απλές φράσεις/προτάσεις τη γειτονιά τους, τι κάνουν κάθε μέρα και τι δεν τους αρέσει, με στόχο να εντοπιστούν πιθανά προβλήματα (έλλειψη καθαριότητας, σκουπίδια, απουσία κάδων (σκουπιδιών ή ανακύκλωσης, συχνότητα συγκομιδής κτλ.). Κατά τη διάρκεια της περιγραφής ο εκπαιδευτικός μπορεί να δείχνει εικόνες και λέξεις με τα αντικείμενα που δεν γνωρίζουν οι μαθητές για να τους βοηθά να ολοκληρώσουν την περιγραφή τους και να γίνεται παράλληλα σταδιακή εισαγωγή του λεξιλογίου.

2^η Φάση: Παρουσίαση κειμένου / διαλόγου - Λεξιλόγιο

Κείμενο-Διάλογος

Ο δάσκαλος διαβάζει ένα κείμενο στην τάξη ή το διαβάζουν 2-3 μαθητές παίζοντας τους ρόλους του διαλόγου (κατανόηση γραπτού λόγου) ή ακούν έναν διάλογο από ηχητικό αρχείο (κατανόηση προφορικού λόγου). Επιλέγεται ένα κείμενο σχετικής θεματολογίας είτε διάλογος είτε περιγραφικό είτε ένα απλό άρθρο από ενημερωτικό φυλλάδιο που μπορεί να απλοποιηθεί για τις συγκεκριμένες ανάγκες ανάλογα με την ηλικία των μαθητών. Κατόπιν γίνονται προφορικές ερωτήσεις κατανόησης και εξηγείται το λεξιλόγιο με τη βοήθεια εικόνων. Πραγματοποιούνται αρχικά απλές προφορικές ερωτήσεις κατανόησης κειμένου. Αν ο δάσκαλος θεωρεί ότι το κείμενο που θα ακούσουν ή θα διαβάσουν έχει μεγάλο αριθμό άγνωστων λέξεων, μπορεί να δώσει μέρος του λεξιλογίου σε εικόνες ή να αφηγηθεί την ιστορία που θα ακουστεί συνοπτικά με απλά λόγια δίνοντας λέξεις κλειδιά στον πίνακα ή δείχνοντας εικόνες. Ακολουθούν ερωτήσεις κατανόησης κειμένου (ανοιχτού τύπου, σωστού/λάθους, πολλαπλής επιλογής) τις οποίες απαντούν και συμπληρώνουν τις ασκήσεις στην τάξη. Κατόπιν, οι μαθητές μπορούν να διαβάσουν/να παίξουν τον διάλογο σε ζευγάρια ή/και να τον προσαρμόσουν στις δικές τους ανάγκες και δεδομένα. Ο δάσκαλος ακούει τα ζεύγη/ομάδες και βοηθά/διορθώνει προφορά και επιτονισμό, εφόσον χρειάζεται.

Εξάσκηση λεξιλογίου: Δραστηριότητες:

Τα παιδιά βλέπουν εικόνες από διαφορετικές γειτονιές ή από αγαπημένους άλλους χώρους (παιδική χαρά, πάρκο, δάσος, εξοχή, παραλίες, νησιά, χωματερές) και τα περιγράφουν. Βλέπουν αν είναι καθαροί ή όχι, αν υπάρχουν κάδοι και περιγράφουν τι βλέπουν. Σε καρτέλες / φωτογραφίες ή διαφάνειες βλέπουν το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την οικολογική ευαισθητοποίηση και την ανακύκλωση: Κάδοι σκουπιδιών και ανακύκλωσης, αντικείμενα που ανακυκλώνονται (μέταλλο, αλουμίνιο, γυαλί, χαρτί, χαρτόνια, συσκευασίες, σακούλες) και συνδυάζουν λέξεις και εικόνες. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να ενταχθεί σε ένα σενάριο, για παράδειγμα, μια παρέα παιδιών αποφασίζει να καθαρίσει το αγαπημένο τους πάρκο στη γειτονιά τους ή την αγαπημένη τους παραλία. Τι βρίσκουν; Τι πετούν και πού; Πώς καθαρίζουν; Τι χρειάζεται να έχουν μαζί τους (σακούλες, γάντια κ.ά); Με ποιον πρέπει να μιλήσουν ή από ποιον μπορούν να ζητήσουν βοήθεια πριν ξεκινήσουν τη δράση τους;

Ομάδα α: Τα παιδιά ζωγραφίζουν την παραλία ή το πάρκο που καθάρισαν πριν και μετά και γράφουν το λεξιλόγιο στη ζωγραφιά τους (για μικρές ηλικίες).

Ομάδα β: Τα παιδιά φτιάχνουν με κολάζ την αγαπημένη τους παραλία ή πάρκο ή/και συνδυάζουν εικόνες και λέξεις σε διαφάνειες στον υπολογιστή για να φτιάξουν μια φανταστική τοποθεσία (για μεγαλύτερες ηλικίες). (15-20 λεπτά)

Δίνουμε καρτέλες με το νέο λεξιλόγιο ή εικόνες σε κάθε ομάδα και ζητούμε να ετοιμάσουν ερωτήσεις που θα θέσουν σε άλλη ομάδα κ.ο.κ.

Οι δραστηριότητες αυτές πραγματοποιούνται στην τάξη με τη συμμετοχή όλων των μαθητών μαζί ή σε ομάδες ανάλογα με τον χρόνο και τον αριθμό και τον τύπο της δραστηριότητας.

3^η Φάση: Εστίαση στη γλώσσα -Εισαγωγή γραμματικού φαινομένου

Οι μαθητές/τριες βρίσκουν τα ρήματα της Α' και Β' συζυγίας στο κείμενο, τις υπογραμμίζουν ή/και τις χωρίζουν σε στήλες. Δίνεται συνοπτικός πίνακας με κλίσεις και καταλήξεις και τα βασικά ρήματα της κάθε συζυγίας. Ακολουθούν ασκήσεις αντιστοίχισης ή συμπλήρωσης κενών για εξάσκηση και εμπέδωση του γραμματικού φαινομένου. Δίνονται και άλλα ρήματα Α και Β συζυγίας γραμμένα σε καρτέλες ή στον πίνακα με εικόνες, αν είναι δυνατόν, και ζητείται από τους μαθητές να τα συνδυάσουν και μετά και να κάνουν ερωτήσεις και απαντήσεις σε ζεύγη ή μικρές ομάδες.

Άλλο γραμματικό φαινόμενο που μπορεί να παρουσιαστεί σε αυτή την ενότητα είναι τα τοπικά επιρρήματα: εδώ, εκεί, μέσα σε, έξω από, πάνω από/στο, κάτω από/στο, ανάμεσα σε, απέναντι από, δίπλα από, κοντά σε, μακριά από κ.ά. με τις προθέσεις που συνήθως τα συνοδεύουν.

4^η Φάση: Εφαρμογή/Εξάσκηση - Παραγωγή προφορικού λόγου:

α. Ο εκπαιδευτής ζητά από τους μαθητές σε ζεύγη ή σε μικρές ομάδες να μιλήσουν μεταξύ τους περιγράφοντας τη γειτονιά τους και το αγαπημένο τους μέρος στην πόλη ή

στην εξοχή. Μετά η κάθε ομάδα μπορεί να κάνει ερωτήσεις σε μέλη άλλης ομάδας. (10-15 λεπτά)

Για τις μεγαλύτερες ηλικίες και Α2: Ακολουθεί μια μικρή συζήτηση στην τάξη: Σας αρέσει η γειτονιά σας; Τι προβλήματα υπάρχουν; Τι λείπει; Τι μπορεί να αλλάξει και πώς; (15 λεπτά)

β. Δίνεται παιχνίδι ρόλων που παίζεται σε ζεύγη (10 λεπτά)

Ρόλος Α: Τηλεφωνείς σε έναν φίλο/μια φίλη σου και του/της προτείνεις να έρθει μαζί σου και με την οικογένεια σου σε μια δράση που οργανώνει ο Δήμος για να καθαριστεί ένα μέρος (παιδική χαρά, πλατεία, πάρκο).

Ρόλος Β:

Σου τηλεφωνεί ένας φίλος/μια φίλη για να πας μαζί του/της σε μια δράση του Δήμου. Προτείνεις να βρείτε και άλλους φίλους να βοηθήσουν και να πάτε όλοι μαζί.

5^η Φάση: Εφαρμογή/Εξάσκηση - Παραγωγή γραπτού λόγου

α. Δίνονται εικόνες και ζητείται από τους μαθητές να γράψουν μια ιστορία. Δίνονται φράσεις και λέξεις κλειδιά για να αρχίσουν, να αναπτύξουν και να κλείσουν την ιστορία (guided writing/καθοδηγούμενη παραγωγή)

β. Οι μαθητές γράφουν ένα γράμμα στον Δήμαρχο της πόλης και του περιγράφουν τη γειτονιά τους και τα προβλήματα που έχουν. Ζητούν τη βοήθειά του για να έχουν μια πιο καθαρή γειτονιά ή ένα μικρό πάρκο / παιδική χαρά για να παίζουν.

6^η Φάση: Δραστηριότητες Αξιολόγησης

Για μικρές ηλικίες: Γράφουν το λεξιλόγιο των αντικειμένων που μπορούν να ανακυκλώσουν πάνω σε μια εικόνα ή διαφημιστικό φυλλάδιο που έχει υλικό σχετικό με την ανακύκλωση.

Για μεγαλύτερες ηλικίες: Κάνουν μια παρουσίαση στην τάξη με τους τρόπους που μπορούν να διατηρούν τη γειτονιά τους καθαρή.

Φύλλο Εργασίας 1:¹

Η γειτονιά μου και το σπίτι μου...

- Μπορείς να περιγράψεις το **σπίτι** που μένεις; Είναι **μονοκατοικία** ή **πολυκατοικία**; Έχει **κήπο** ή **όχι**;
- Μπορείς να περιγράψεις τη **γειτονιά** σου; Έχει **μαγαζιά**, **πλατεία**, **παιδική χαρά**, **κάδους** για τα σκουπίδια, **ταμπέλες**;
- Τι **σου αρέσει** και τι **δεν σου αρέσει** στη γειτονιά που μένεις;
- Μπορείς να φτιάξεις μια-δυο προτάσεις με **δύο** από τις λέξεις που υπάρχουν στον πίνακα;

Γεμίσαμε σκουπίδια!

Θα σας πω μια ιστορία για μια πολύ βρόμικη πόλη, τη Βρομόπολη. Η πόλη αυτή έχει παντού σκουπίδια. Ανάμεσα στα σπίτια, πάνω στους δρόμους, μέσα στην παιδική χαρά, έξω από τα μαγαζιά υπάρχουν μόνο σκουπίδια. Όποιος κάνει μια βόλτα στις γειτονιές, βλέπει μόνο γυάλινα μπουκάλια, χαρτιά, κουτάκια από αναψυκτικά, σακούλες και χαλασμένα φαγητά. Δεν υπάρχουν πουθενά δέντρα και λουλούδια. Οι κάτοικοι σε αυτή την πόλη είναι πολύ στεναχωρημένοι. Οι μεγάλοι δεν μπορούν να πάνε στη δουλειά τους και τα παιδιά δεν μπορούν να πάνε στο σχολείο ούτε να παίξουν έξω από τα σπίτια τους. Δεν αντέχουν να βλέπουν, ούτε να μυρίζουν όλα αυτά τα σκουπίδια. Κάτι πρέπει να γίνει σε αυτή την πόλη και μάλιστα γρήγορα.

Από το βιβλίο Μελέτη Περιβάλλοντος, Ενότητα 1, κεφ. 5, Γ' Δημοτικού (με αλλαγές)

Και τώρα μερικές ερωτήσεις...

- Πώς λένε την πόλη;
- Ποιο ήταν το πρόβλημα εκεί;
- Πού είναι τα σκουπίδια στην πόλη;
- Τι σκουπίδια έχει στην Βρομόπολη;
- Τι προβλήματα έχουν οι άνθρωποι και τα παιδιά από τα σκουπίδια;
- Τι μπορούμε να κάνουμε όταν υπάρχουν τόσα σκουπίδια;
- Εσύ τι θα κάνεις; Μπορείς να βοηθήσεις αυτή την πόλη;

¹ Το κείμενο και πολλές από τις ασκήσεις συντάχθηκαν από την εκπαιδευτικό Γεωργία Αγγέλου και εφαρμόστηκαν σε μια μεικτή τάξη υποδοχής, με παιδιά Δ' και Ε' δημοτικού, σε σχολείο της Αθήνας.

Σκουπίδια εδώ, σκουπίδια εκεί...

Μπορείς να ψάξεις και να κυκλώσεις μέσα στο κείμενο τις λέξεις που φανερώνουν τόπο; Είναι οι λέξεις που απαντούν στην ερώτηση «Πού;».

Οι λέξεις αυτές λέγονται τοπικά επιρρήματα.

Μπορείς να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με τα σωστά τοπικά επιρρήματα και στη συνέχεια να φτιάξεις και μια δικιά σου με όποιο τοπικό επίρρημα θέλεις;

- Το καλάθι για τα σκουπίδια είναι ..... από τον πίνακα.
- Όταν είμαι ..... στην τάξη, προσέχω να μην πετάω τα σκουπίδια μου στο πάτωμα.
- Αλλά και όταν είμαι ..... στην αυλή, πετάω τα σκουπίδια μου πάντα ..... στον κάδο.
- Υπάρχει μια αφίσα για την ανακύκλωση ..... στην τάξη μου.
- Πριν φύγω από την τάξη, προσέχω να μην έχει σκουπίδια ..... από το θρανίο μου.

Η δική μου πρόταση: .....

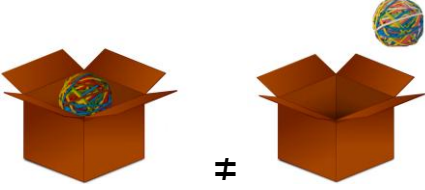
.....

.....

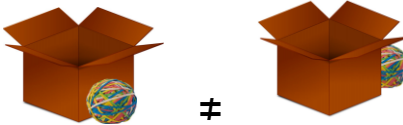

Βλέπω τον πίνακα με τα τοπικά επιρρήματα και ζωγραφίζω και άλλα που ξέρω:

<p>Η μπάλα είναι πάνω από το κουτί.</p> <p>Η μπάλα είναι κάτω από το κουτί.</p> <p>Η αφίσα είναι πάνω στην πόρτα.</p>	
--	---

<p>Η μπάλα είναι μέσα στο κουτί.</p> <p>Η μπάλα είναι έξω από το κουτί.</p>	
---	--

<p>Η μπάλα είναι ανάμεσα στα δύο κουτιά.</p>	
---	--

<p>Η μπάλα είναι μπροστά από το κουτί.</p> <p>Η μπάλα είναι πίσω από το κουτί.</p>	
--	--

--	--

--	--

Και τώρα μιλάμε...

α. Είστε δύο από τα παιδιά που μένουν στην Βρομόπολη. Πάιρντε τηλέφωνο ο ένας στο σπίτι του άλλου για να κανονίσετε πώς θα μαζέψετε τα σκουπίδια.

Μην ξεχάσετε να συζητήσετε για...

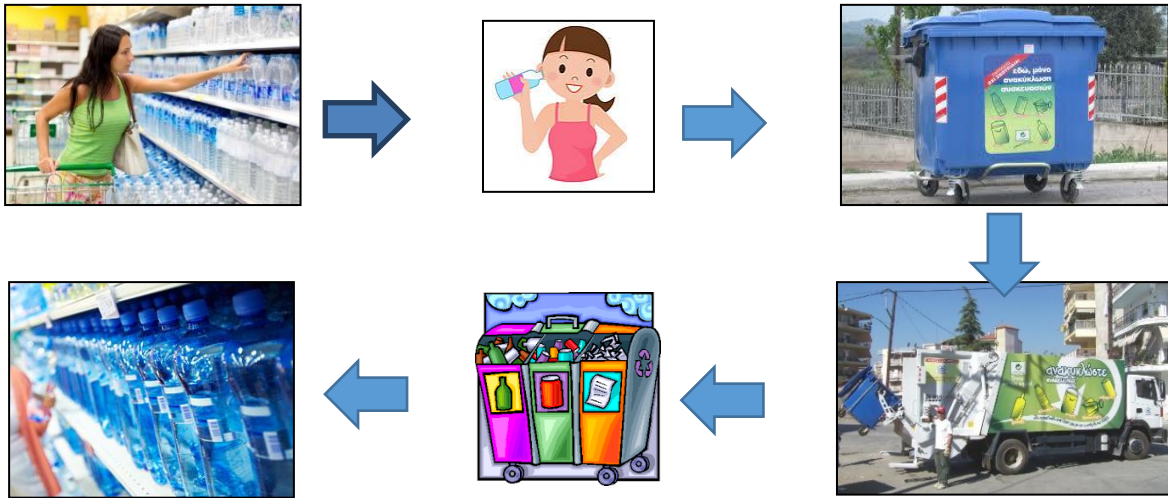
- Πότε θα μαζέψετε τα σκουπίδια;
- Τι θα πάρετε μαζί σας; Τι χρειάζεστε;
- Πού θα δώσετε ραντεβού;
- Τι θα κάνετε με τα πράγματα που ανακυκλώνονται;

β. Βλέπουμε τις εικόνες και μιλάμε για την ανακύκλωση στην πόλη μας.

Και τώρα γράφουμε...²

α. Μπορείς να γράψεις την ιστορία για ένα πλαστικό μπουκάλι με νερό; Η ιστορία του φαίνεται στις εικόνες που βλέπεις.

Μπορείς να ξεκινήσεις κάθε πρότασή σου κάπως έτσι:

- Μια μέρα...
- Όταν έφτασε στο σπίτι της...
- Όταν το νερό τελείωσε...
- Μετά ήρθε ένα φορτηγό...
- Το φορτηγό πήγε τα πράγματα σε ένα μέρος...
- Τελικά, τα παλιά πλαστικά μπουκάλια...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

² Οι ασκήσεις αυτές μπορούν να δοθούν για εργασία στο σπίτι ή να χρησιμοποιηθούν από τον εκπαιδευτικό ως δραστηριότητες αξιολόγησης.

β. Γράφω για τη δική μου πόλη και πώς την ονειρεύομαι.

Η «Βρομοπόλη» μπορεί να γίνει «Ομορφόπολη» ή «Καθαρόπολη» και πώς;

Για να κάνουμε τη Βρομοπόλη Καθαρόπολη και Ομορφόπολη .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Πρώτα .....

.....

.....

.....

.....

.....

Μετά .....

.....

.....

.....

.....

.....

Παράρτημα – Φωνητική

Εφόσον οι μαθητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην προφορά και τον διαχωρισμό φθόγγων, μπορεί ο εκπαιδευτικός να δώσει τέτοιου τύπου ασκήσεις. Οι λέξεις μπορούν να συνοδεύονται από εικόνες. Για να είναι πιο ελκυστική η άσκηση και να θυμίζει παιχνίδι, μπορεί να δίνεται η κατάληξη και να τοποθετείται μπροστά ένα άλλο πρόθεμα κάθε φορά.

α. Βάζω την κατάληξη -ονι και σχηματίζω καινούριες λέξεις

- όνι	λεμ	παγ	τιμ	σαγ	μπαλ	χελιδ
-------	-----	-----	-----	-----	------	-------

[λεμόνι
τιμόνι
σαγόνι
παγόνι
μπαλόνι
χελιδόνι]

- όνος	π	κ	μ	τ
--------	---	---	---	---

[πόνος
κώνος
μόνος
τόνος]

β. Δουλεύουμε τον τονισμό.

**Διαβάζω τα ελάχιστα ζεύγη (ΠΠΛ) ή
Κυκλώνω τη λέξη που ακούω (ΚΠΛ)**

τάξη - ταξι
Αθήνα - Αθηνά
μέτρο - μετρό
γέρος - γερός
φίλη - φιλί
φίλος - φιλώ